

A VI-a reuniune a Consiliului de Conducere al F.C.E.R.

Noi forme de combatere a antisemitismului

În dezbateră, care a durat peste trei ore, s-au conturat o serie de poziții și idei. Ing. *Tiberiu Roth*, președintele Comunității din Brașov, a vorbit despre forma modernă a antisemitismului - antisraelismul și antisionismul, existând o întreagă literatură în această privință. Aici, oamenii de cultură, scriitorii trebuie să facă front comun și să arate, de pildă, ce a făcut Israelul în România. Vicepreședintele F.C.E.R., ing. *Paul Schwartz*, a atras și el atenția asupra campaniei antisraeliene în lume, finanțată din fonduri de proveniență fascistă, de către organizații arabe, și s-a alăturat unei idei propuse de semnatarul acestui articol, de a se organiza, împreună cu Ambasada Israelului, conferințe de presă vizând prezentarea realităților israeliene. Pe de altă parte, a arătat el, trebuie popularizate lucrări care au prezentat cazurile de victime sioniste în închisorile comuniste din România, al căror număr este mai mare decât al așa-zisilor securiști evrei. Prof. ing. *Osy Lazăr*, președintele C.E.B., a subliniat și el necesitatea prezentării realizărilor din Israel și a realizărilor israelienilor din România.

Contracurarea propagandei antiisraeliene și rolul ecumenismului

Problema ecumenismului, a relațiilor cu celelalte culte, a fost abordată de mai mulți vorbitori. S-au scos în evidență bunele raporturi cu actualul Patriarh *Daniel* și cu Mitropolitul Banatului, *Nicolae Corneanu*, ajutorul acordat refacerii uneia dintre sinagogile din Timișoara, dar și faptul că, deși inițial a avut alte obiective, la întâlnirea ecumenică de la Sibiu, cultele necreștine nu au mai fost invitate (dr. *Paul Costin*, președintele Comunității din Timișoara), faptul că relațiile ecumenice cu Biserica Ortodoxă trebuie abordate „de la vârf” (*Tiberiu Roth*, *Erwin Șimșensohn*), realizarea, la Arad, a asociației de dialog în contextul ecumenismului avrahamic între cele trei religii monoteiste (ing. *Ionel Schlesinger*, președintele Comunității arădene), organizarea de către I.P.S. *Daniel*, pe-atunci Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, a două reuniuni între preoți și rabini, și sprijinul material oferit pentru refacerea Sinagogii din Iași (ing. *Pincu Kaiserman*). Arh. *Tiberiu Benedek* a atras atenția asupra unui fenomen mai ciudat - deși guvernele României au manifestat bunăvoință față de evrei, oferind fonduri pentru restaurarea sinagogilor, probabil din motive electorale, aceste măsuri nu au fost făcute publice.

Forme de antisemitism și mijloace de acțiune

Ing. *Ionel Schlesinger* a subliniat că lupta împotriva diferitelor forme de manifestare a antisemitismului trebuie dusă și în teritoriu, nu numai la București. De fapt, a opinat vorbitorul, aceasta este în primul rând problema creștinilor, nu a evreilor, sarcina noastră ar fi să ne facem cunoscuți, să prezentăm istoria evreilor, viața comunităților evreiești și relațiile cu ceilalți concetățeni, așa cum încearcă să facă Comunitatea din Arad. Nu trebuie să ne uităm trecutul, trebuie să vorbim, să comemorăm Holocaustul, dar să ne concentrăm asupra prezentului și viitorului, a afirmat el. *Iulia Deleanu* a vorbit despre formele insidioase ale antisemitismului și mijloacele subtile de infiltrare în opinia publică. Dr. *Irina Cajal-Marin* a afirmat că prezența noastră în viața culturală, de pildă organizarea Festivalului „Euroiudaica”, este unul dintre cele mai bune mijloace de combatere a antisemitismului. Dr. *Carol Friedmann*, președintele Comunității din Constanța, a vorbit, de asemenea, despre diferitele forme de

manifestare a antisemitismului, atrăgând atenția asupra dificultății de a acționa în unele cazuri „sensibile”. În acest context, el a propus elaborarea unei strategii diversificate. Un exemplu de manifestare gravă de antisemitism în Consiliul județean Galați a fost prezentat de ing. *Sorin Blumer*, președintele Comunității, care a propus sesizarea Comisiei de Antisemitism și Comisiei pentru Discriminare. Ec. *Ivan Trușter*, șeful sectorului Centre de instruire și recreere ale F.C.E.R., a avut trei propuneri pentru îmbunătățirea activității în domeniu: organizarea unor cursuri de comunicare, folosirea mass media minorităților naționale și accesarea unor fonduri destinate campaniei împotriva discriminării. *Liviu Beris*, vicepreședintele A.E.R.V.H. (propus responsabil al Departamentului de combatere a antisemitismului), a sugerat o strategie de formare a formatorilor, respectiv organizarea de cursuri pentru persoane cu mare acces la public, tineri de la teologie, studenți de la facultățile umaniste, profesori de istorie, cu antrenarea președinților de comunități în această acțiune. În cuvântul său, etnosociologul *Hary Kuller* a vorbit despre poziția pe care a adoptat-o la Congresul Internațional al naționaliștilor români (organizația lui Coja), prin care a reușit să desființeze toate tezele antievreiești prezentate de participanți. De asemenea, el a menționat existența unor evrei care doresc să facă din Holocaustul o platformă de afirmare și care ar prezenta și teze antievreiești. Scriitorul *Dorel Dorian*, redactor-șef al R.E., a opinat că nu trebuie să îndepărtăm, să pierdem pe nici un evreu din mica noastră comunitate, subliniind că în campania împotriva antisemitismului să fie antrenați și neevrei. El a salutat desemnarea lui *Liviu Beris* în fruntea activităților de combatere a antisemitismului, apreciind că A.E.R.V.H. a dus cel mai bine această campanie. *Erwin Șimșensohn* a propus ca, după modelul AJC, să fie trimiși în Israel tineri diplomați și ziaristi neevrei, ca să cunoască la fața locului realitățile de acolo.

Pe marginea articolului despre Zelea Codreanu, scris de Teșu Solomovici, numeroși vorbitori au cerut Federației să stea de vorbă cu autorul și să-i atragă atenția asupra neoportunității semnării unor astfel de materiale.

Dr. *Alexandru Elias* a propus să se acorde atenție mijloacelor folosite în campania împotriva antisemitismului, atrăgând atenția că reacțiile noastre nu trebuie să se bazeze pe ceea ce-i privește pe intelectualii evrei sau neevrei, prieteni de-ai comunității, ar fi o imensă greșală să fie dați deoparte din considerente subiective, exagerate. Există și o seamă de manifestări pro-semite, pro-israeliene și oameni pentru care argumentele noastre contează. Problema combaterii antisemitismului trebuie reconsiderată, și organizatoric și financiar, de aceea s-a propus ca *Liviu Beris* să preia această sarcină.

Dr. *Aurel Vainer*, președintele F.C.E.R., a afirmat că problema combaterii antisemitismului este o sarcină primordială a Federației și a comunităților. Este necesară, în acest sens, elaborarea unui program de măsuri, cu termene stabilite, care să fie trimis președinților de comunități spre consultare și îmbunătățire. Vorbitorul a apreciat bunele relații avute la „vârful” Bisericii Ortodoxe și i-a îndemnat pe președinții de comunități să dezvolte în continuare ecumenismul. Este necesar, a subliniat domnia-sa, să se dea mai multă amploare pro-israelismului, să se elaboreze un program comun cu Asociația Sionistă și cu Ambasada Statului Israel, iar R.E. să acorde un spațiu mai mare evenimentelor din Israel. El a propus și publicarea mai multor materiale despre suferințele evreilor din perioada comunistă.

Prezentând un scurt raport despre această problemă, dr. *Alexandru Elias*, președintele Comisiei consultative de combatere a antisemitismului și negaționismului, a arătat că în acest domeniu ar fi necesare abordări noi de demascare, menționând două aspecte importante: diversificarea activității de combatere a antisemitismului și atragerea - în completarea numelor de evrei, care resping antisemitismul - a unor intelectuali neevrei, care să-și exprime puncte de vedere la fel de ferme în respingerea xenofobiei. Un rol important de perspectivă ar putea avea cea de-a doua întâlnire a F.C.E.R. cu organizațiile evreiești din România în care să se stabilească modalitatea de a acționa împotriva antisemitismului.

Președintele F.C.E.R.: „Trebuie să păstrăm toate lăcașurile de cult”

Participanții au dezbătut raportul prezentat de arh. *Tiberiu Benedek*, legat de criteriile de stabilire a priorităților în repararea sinagogilor și cimitirelor și de chestionarul privind situația acestora. Vorbitorii (*I. Schlesinger*, *C. Friedmann*, *P. Costin*, *S. Blumer*, *H. Solomon*, *T. Roth*, *T. Grimberg*, *N. Decsei*) și-au expus opiniile, au prezentat situația din comunitățile lor, realizările în acest domeniu și problemele cu care se confruntă, în condițiile în care există numeroase localități cu cimitire evreiești sau sinagogi, dar fără locuitori evrei. Cazul cel mai ilustrativ este la Satu Mare, unde comunitatea răspunde de 125 de cimitire. Cu toate acestea, s-au înregistrat o serie de realizări, ca fișarea unui număr de 112 cimitire, fotografierea pietrelor funerare din 30, defrișarea a 35 de cimitire etc. S-a discutat și problema diversificării fondurilor și s-a cerut implicarea Rabinatului în stabilirea priorităților vizând refacerea templelor, sinagogilor și cimitirelor. În cuvântul său, președintele F.C.E.R. a arătat că nici un lăcaș de cult nu are voie să moară, de aceea repararea sinagogilor amenințate cu prăbușirea trebuie să aibă prioritate, pentru efectuarea expertizărilor, el menționând în acest sens cazul sinagogilor din Tulcea, Constanța și Buzău. „Pentru toate aceste lucrări vor fi alocate fonduri și, dacă este cazul, le vom avansa”. Acolo unde nu există posibilități materiale sau nu mai sunt enoriași, sinagogilor trebuie să li se dea o altă destinație. În ceea ce privește cimitirele, o sarcină de primă urgență este intabularea și împrejurirea lor. Cele mai importante monumente trebuie incluse în circuitul turistic, iar pe ferșii sinagogilor ar trebui afișat un scurt istoric. În ceea ce privește prevederile bugetare votate cu privire la refacerea sinagogilor, a cimitirelor, ele se vor menține, așa cum s-a stabilit, a subliniat vorbitorul.

O mai bună pregătire a alegerilor în comunități

Problema invalidării alegerilor din Fălticeni și a contestării celor din Comunitatea clujeană, unde, potrivit raportului de constatare prezentat de vicepreședintele F.C.E.R., ing. *Paul Schwartz*, și de vicepreședintele D.A.S.M., *Atilla Gulyas*, nu s-au respectat o serie de prevederi din Regulamentul-cadru al Federației privind alegerile, a dat naștere la concluzia - prezentată de dr. *Aurel Vainer*, ing. *Paul Schwartz* și ing. *Albert Kupferberg*, secretarul general al F.C.E.R. - că este necesară o mai bună pregătire și organizare a acestora, elaborarea în fiecare comunitate a propriului regulament de alegeri și respectarea *ad litteram* a acestuia. De asemenea, este obligatorie organizarea, măcar o dată pe an, a adunărilor generale din comunități, cunoașterea candidaților și a programelor lor, o evidență strictă a membrilor, acordarea unei atenții sporite comisiei de organizare, celei de numărare a voturilor, întocmirii procesului-verbal. Dr. *Aurel Vainer* a subliniat că relațiile între Federație și comunități trebuie să se bazeze pe principiul informării reciproce, arătând că ing. *Albert Kupferberg* și ing. *Mirela Așman* lucrează la întocmirea unui sistem modern de informare reciprocă. Până anul viitor, a arătat ing. *Paul Schwartz*, cu mici excepții, comunicarea se va face prin Internet.

EVA GALAMBOS

Două parabole de An Nou

Urmare din pag. 1 chiar puțină invidie, că poartă stele aninate în crengi. În noaptea Anului Nou, de 1 Adar, când luna se ascunsese - nu se mai vedea cătuși de puțin! (Prima zi de Roș Hașana se și numește, fără ca mulți dintre noi să mai știe de ce, *ziua ascunderii*) - mărul vedea, totuși stelele, agățate parcă, întru eternitate, în cedrul cel falnic. „Ce păcat că n-am și eu stelute!” - se necăjea mărul, crezându-se lipsit de noroc. S-a întâmplat însă că fructele sale prea coapte, merele cele roșii, au căzut pe pământ, câteva dintre ele s-au spart în jumătăți, lăsând astfel la vedere inima lor, cu semintele așezate în formă de stea. Și mare a fost bucuria mărului care a înțeles că, iată, are și el stelele sale în ramuri și că Marele Creator nu-l uitase cătuși de puțin... Fiecare, cu fructele și cu stelele lui... Fiecare, cu rostul său sfânt, pentru că, să nu uităm, din fiecare inimioară de fruct trebuia să crească un alt măr. Așa fusese sortit...

Cea de-a doua parabolă rostită de tânărul Șlomo Rosen m-a impresionat până la a nu o uita, cred, niciodată. Într-o bună zi, o femeie a dat buzna în sinagogă. Părea răvășită de o mare durere, nu vedea pe nimeni în jur și, repezindu-se direct spre *Aron Kodeș*, l-a deschis și, întinzându-și mâinile spre Sulurile Sfinte, ca într-o îmbrățișare, a început să vorbească, numai ea știa ce, repede, neîntrerupt, aproape țipând, uneori, și nimeni nu se dovedea în stare s-o oprească. Tinerii rabini, aflați în sinagogă, au alergat imediat la mentorul lor, un rabin mai bătrân,

care se afla într-o încăpere alăturată. „Rabi, a năvălit în templu o femeie nebună care a deschis *Aron Kodeș*-ul și urlă neîntrerupt ceva. Bătrânul a intrat în sinagogă și a rămas o vreme, ascultând foarte atent cuvintele femeii: „Doamne, bărbatul meu este greu bolnav, de multă vreme nu mai poate munci, am mulți copii cărora n-am ce să le dau să mănânce; iar acum m-am îmbolnăvit și eu. Doamne, de ce?! De ce să îndurăm atâta suferință? ...Ia-ne la tine, salvează-ne!”. Rabinul, însoțit de discipoli, s-a întors, apoi, în cămăruța lui și s-a așezat să-și continue studiul, nu înainte de a-i liniști pe tineri. „Femeia aceea - a spus el - nu-i deloc nebună. Ea stă de vorbă cu Dumnezeu, îl ceartă pentru toate nedreptățile care o asupresc fără milă, îl întreabă de ce, noi, oamenii, suntem uneori osândiți să suferim fără nici o speranță?! Așa că n-o tulburați... Cum v-ați putut gândi s-o izgoniți din templu?! Voi, ca de obicei, vă rugați, *dovănam*, cum zicem noi, șoptind și reunind între ele cuvinte citite din cărți... Femeia pune întrebări, asemenea lui Iov, ea are curajul să întrebe și cere să i se facă dreptate. Nu știu dacă Cel Sfânt o s-o audă sau o s-o ajute, dar sper, fiindcă ea a avut îndrăzneala unei rugăciuni izbucnite din inimă, cu chemare, cu credință, cu nesfârșită încredere în puterea Lui și asemenea rugăciunii izbutesc întotdeauna să se înalțe spre Dumnezeu...”.

Da, n-am uitat nimic Șlomo Rosen... poate că am istorisit parabolele altfel, cu vorbele mele... Mi le-am înscris în suflet și, mărturisesc, am fost impresionat când te-ai apropiat de mine, spunându-mi că parabolele astea nici nu-ți aparțin, ci le-ai citit din cărți, iar acum te mulțumești doar să le transmiți altora. Iar eu îți răspund acum, repetându-le, ca să învățăm și noi să ne rugăm în modul cel mai sincer și, nu în ultimul rând, să „*furăm*” ceva, cât de puțin, din modestia ta, Rabi! Îți mulțumim, Șlomo Rosen!

DOREL DORIAN

Nevoia de echilibru - reper spiritual cajalian

La 1 octombrie a.c. - ziua de naștere a ilustrului savant acad. *Nicolae Cajal* z.l., fost ambasador itinerant al României, fost președinte al F.C.E.R. între anii 1994-2004 -, nenumărați oameni pentru care profesorul continuă să ființeze în sufletele lor, personalități ale vieții socio-politice, științifice, culturale românești, foști colaboratori din conducerea F.C.E.R., diplomați, au venit în Casa Cajal omagindu-i memoria. Oaspeții au fost primiți de amfitrioana Casei, fiica lui, dr. *Irina Cajal*, azi, membră în actualul Comitet Director al Federației, consilier în M.A.E. Fiecare a încercat sentimentul că spiritul cajalian continuă să trăiască în Casa cu Uși Deschise. Din portretul academicianului *Nicolae Cajal*, care domină salonul, se transmitea echilibrul lăuntric, dominantă a personalității sale, de care contemporaneitatea are atâtea nevoie. Am trăit un intens moment colocial, marcat de spiritualitatea dragului nostru Profesor, creator de școală în medicina românească, terapeut social, dăruindu-ne forța de a depăși obstacolele în plan personal și profesional. (R.E.)